

Tim Sparv – jalkapalloilija, joka tietää kuinka johdetaan

31.05.2018

25 voitontahtoisen pelaajan tyytyväisenä pitäminen ei ole mikään helppo tehtävä. Mutta Tim Sparv ei väistä haasteita. 31-vuotias pelaaja haluaa pelata jalkapalloa huipputasolla vielä muutaman vuoden, jonka jälkeen häämöttää valmentajan ura. Sparvin johtajan ominaisuudet tulevat selvästi esiin kentällä, ja uransa aikana hän on omaksunut parhaat opit omilta valmentajiltaan. Sparv tietää johtamisenkin vaativan yhteistyökykyä. Hän pitää delegointitaitoa yhtenä johtajan tärkeimmistä ominaisuuksista.

Tässä puhuu kapteeni

Jyllannin tasainen maisema muistuttaa monellakin tapaa Pohjanmaan lakeuksia. Pienten kaupunkien ympärillä levittäytyy maaseutu, eikä liikenneuhkia ole. Alueella puhutaan murteita, joita pääkaupungissa asuvat eivät ole ymmärtävinään. Jyllannissa jopa puhutaan samoista asioista kuin Pohjanmaan lakeuksilla. Taksissa Midtjyllandin lentokentältä harjoittelukeskukseen saan kuulla taksinkuljettajalta susihavaintojen olleen yksi menneen talven kuumimmista puheenaiheista Jyllannin maaseudulla. Keneltäkään ei liene jäänyt huomaamatta Pohjanmaalla viime talvena käyty susikeskustelu.

Ammattilaisjalkapalloilua

Pohjanmaan Oravaisissa kasvaneelle Tim Sparville Jyllannin pitäisi toisin sanoen tuntua kuin toiselta kodilta. Vanhan kotiseudun ja hänen nykyisen kotipaikkansa välillä on kuitenkin ainakin yksi selvä ero. Viidentoista ammattilaisvuoden jälkeen kuudessa eri jalkapalloseurassa ja yhtä monessa maassa pelattuaan Sparv on Jyllannissa yhdestä syystä: pelatakseen ammattilaisjalkapalloa huipputasolla. Sparv värvättiin FC Midtjyllandin seuraan kesällä 2014. Sen jälkeen hän on johtanut joukkuetta kentällä, voittanut Tanskan liigan ja kohdannut eurooppalaisia huippujoukkueita kuten Napolin, Club Brüggen ja Manchester Unitedin.

– Viihdyn täällä loistavasti, sekä kentällä että sen ulkopuolella. Joukkueeni taistelee mestaruudesta kahden suuren kööpenhaminalaisseuran kanssa. Teemme kaikkemme pelataksemme itsellemme paikan jossakin eurooppalaisessa seurajoukkueessa taas tänä vuonna.

Lähes kaikki pyöri urheilun ympärillä

Istumme seuran ravintolassa Ikastin harjoittelukeskuksessa. Lounaspöydässä on tarjolla chili con carnea, riisiä ja paljon erilaisia salaatteja. Iltapäivän treenit ovat päättyneet, ja sekä pelaajat että valmentajat nauttivat lounasta hyvällä ruokahalulla.

- Vietämme paljon aikaa yhdessä, myös silloin kun emme pelaa tai harjoittele. Seuran toiminta on hyvin perhekeskeistä. Päivän toisten treenien jälkeen syömme päivällisen, jolle kaikki saavat ottaa perheensä mukaan. Se on tyypillistä tanskalaista hygge-kulttuuria, mutta se sopii minulle, koska minun on toisinaan vaikea rentoutua.

Kotona Oravaisissa 1990-luvulla Timin elämä oli alusta alkaen varsin vauhdikasta. Lähes kaikki pyöri urheilun ympärillä. Äiti Eva oli innokas aitaajuoksija, jolla oli tapana ottaa kolme lastansa mukaan yleisurheilutreeneihin. Isä Tor oli taas pelannut jalkapalloa - hänestä tuli Timin ja pikkuveli Glennin ensimmäinen valmentaja. Glenn asuu nykyään Thaimaassa ja hänet tunnetaan vapaaottelun ammattilaisena.

- Kun olimme lapsia, Glenn pelasi myös jalkapalloa, mutta hän lopetti pelaamisen polvivammojen takia. Sitten hän löysi oman lajinsa ja onkin menestynyt hyvin kamppailulajeissa.

Jalkapallo oli ykkönen

Tim löysi oman juttunsa jo viisivuotiaana. Kotona Oravaisissa Timin huoneen seinät oli tapetoitu Eric Cantonan, Paul Scolesin ja muiden Manchester Unitedin tähtien kuvilla.

- Harrastin myös muita lajeja, kuten salibandya, yleisurheilua ja maastajuoksua, mutta jalkapallo oli aina ykkönen.

Harjoittelin jo nuorena hyvin kurinalaisesti ja tavoitteellisesti ja isä kannusti minua harjoittelemaan kovaa.

Viisitoistavuotiaana Tim valittiin U15-maajoukkueeseen. Jo ennen sitä hän oli ymmärtänyt, että omien pelaajaunelmien toteuttaminen vaati lähtöä maailmalle. Yläasteen jälkeen Tim oli valmis muuttamaan Vöyriä suuremmalle jalkapallopaikkakunnalle. Ennen kuin hän valitsi Southamptonin pelaaja-akatemia, hän kävi kokeilemassa pelaamista monissa seuroissa, kuten IFK Göteborgissa, Helsingborgs IF:ssä, genovalaisessa Sampdoriassa ja rotterdamilaisessa Feyenoordissa.

- Akatemia tuntui hyvältä ratkaisulta ja edustaa mielestäni edelleen urani parasta aikaa. Ammattimaisuus oli kaikessa tekemisessä läsnä. Valmentajat keskittyivät vahvasti tekniikkaan ja meiltä vaadittiin aina paljon. Jouduin astumaan oman mukavuusalueeni ulkopuolelle ja viihdyin siellä hyvin.

” Koimme Turussa unohtumattoman hetken, kun teimme ratkaisevassa karsintaottelussa maalin Itävaltaa vastaan aivan viime hetkellä.”

Jäätävän kova kilpailu

Samassa pelaaja-akatemiassa harjoitteli useita pelaajia, jotka ovat saavuttaneet maailman ehdottoman huipun. Heistä tunnetuimpia ovat Real Madrid -tähti Gareth Bale ja Englannin maajoukkueen pelaajat Adam Lallana ja Theo Walcott.

– Samana vuonna aloittaneista keskimäärin yhdestä tai kahdesta tulee ammattilaispelaajia. Meidän vuosikerrastamme noin 15:sta tuli ammattilaisia.

Southamptonin vanhat pelikaverit pitävät satunnaisesti yhteyttä toisiinsa.

– Olemme törmänneet toisiimme eri yhteyksissä. Olen pelannut maaottelun Balea vastaan ja Theo on joskus hankkinut minulle otteluliput käydessäni Lontoossa. Molemmat ovat nöyriä kavereita, vaikka he ovat suuria tähtiä omissa seuroissaan.

Kilpailu Southamptonin kaltaisessa huippuseurassa on jäätävän kovaa, minkä myös Tim Sparv sai kokea syksyllä 2006, kun hän oli kärkkymässä paikkaa Southamptonin A-joukkueesta. Peliäikää tuli vähänlaisesti ja Tim päätti kehittyäkseen pelaajana siirtyä Allsvenskan-sarjaa pelaavaan Halmstads BK-joukkueeseen kevättalvella 2007. Joukkuetta valmensi tuolloin Ruotsin nykyinen maajoukkuevalmentaja Janne Andersson.

– Siirtyminen junioreista aikuisiin on useimmille vaikeaa, mutta minulle se oli ehkä vielä vaikeampaa. Kärsin vammoista ja sairastelin, enkä saanut Halmstadissa itsestäni irti sitä, mitä olin ajatellut. Nyt kun katson taaksepäin, ymmärrän, että opin juuri tuolloin itsestäni eniten.

MM 2009

Seurajoukkueessa Tim sai vaikeuksistaan huolimatta kokea maajoukkueuransa suurimpia menestyksiä. Kapteenin nauha käsivarressaan Tim Sparv johti Suomen

alle 21-vuotiaiden jalkapallomaajoukkueen vuoden 2009 EM-kilpailuihin. Se on ainoa kerta, kun Suomen miehet ovat selvittäneet tiensä arvokisoihin.

- Koimme Turussa unohtumattoman hetken, kun teimme ratkaisevassa karsintaottelussa maalin Itävaltaa vastaan aivan viime hetkellä. Sen jälkeen voitimme Itävallan rangaistuspotkukisassa. Peli kävi EM-kisoissa vielä kovemmaksi. Suomi arvottiin samaan ryhmään Espanjan, Saksan ja Englannin kanssa ja onnistui tekemään maalin Englantia vastaan - Tim Sparvin rangaistuspotkusta. EM-kisat ovat myös hyvä paikka esittäytyä Euroopan ammattilaisseuroille. Sparvin taidot huomattiin Groningenissa, alankomaalaisessa huippuseurassa.

- Groningeen siirtyminen oli suuri askel eteenpäin urallani sekä taloudellisesti että ammatillisesti. Joukkueessa oli paljon pelaajia Pohjoismaista, mikä vaikuttaa usein ilmapiiriin myönteisesti. Kun Tim siirtyi Groningeen ja alkoi ansaita enemmän rahaa, hän ryhtyi aktiivisemmin säästämään osan tuloistaan. Aluksi hän sijoitti kiinteistöihin, mutta viimeiset kolme neljä vuotta hän on sijoittanut Ålandsbankenin rahastoihin.

- Minulla on jalkapallokavereita, jotka ovat tehneet osakekauppaa. Se tuntuu kyllä houkuttelevalta, mutta jätän mieluummin sijoitukseni ammattilaisten hoidettavaksi. Periaatteeni on, etten laita kaikkia munia samaan koriin. Tim kuvailee itseään enemmän säästäjäksi kuin tuhlaajaksi suhteessa rahaan, vaikka hän suokin itselleen joitakin ylellisyyksiä.

- Maksan mielelläni vähän enemmän laadusta, kun kyse on ruoasta ja vaatteista. Suon myös itselleni kunnon lomamatkan, kun pääsen joulukuussa parin viikon lomalle. Viimeksi kävin tyttöystäväni kanssa Mauritiuksella.

Voittaa palloja ja pelaa kun päällikkö

Kaudella 2013-2014 saksalainen seura Greuter Fürth halusi nousta Bundesligaan,

minkä vuoksi se tarvitsi keskikentälle jonkun, joka voittaa palloja ja pelaa kun päällikkö, toisin sanoen jonkun, joka taklaa ensin ja kysyy sitten. Joukkue sai Tim Sparvin ja pääsi todella lähelle tavoitettaan.

- Meille kävi todella harmillisesti. Hävisimme viimeisessä ja ratkaisevassa ottelussa Hamburger SV:tä vastaan. Hamburgerista on tullut lähestulkoon varma voittaja tilanteissa, joissa ollaan veitsi kurkulla. Siinä ottelussa pelasın Rafael van der Vaartia vastaan, joka on nyt joukkueoverini.

FC Midtjylland sai uuden omistajan vuonna 2014, kun Matthew Benham laajensi imperiumiaan Englannista Tanskaan. Benham on tunnettu siitä, että hän käyttää big dataa rakentaessaan ja analysoidessaan joukkueitaan. Tim Sparv oli ensimmäinen pelaaja, jonka hän osti joukkueeseen tutkittuaan ensin suuren määrän tilastodataa, jota on saatavana kaikista Sparvin tasoisista pelaajista.

- Data-analyysia ei käytetty jalkapallossa silloin, kun pelasın Groningenissa, mutta se alkoi yleistyä Saksan vuoteni aikana. Tiedon keräämisen ja analysoinnin merkitys on kasvanut suureksi. FC Midtjylland yrittää tällaisen tiedon avulla haastaa kööpenhaminalaisseurat, joilla on suuremmat pelaajabudjetit. Data-analyysin avulla valmentaja voi löytää yhteensopivat yhteensopivat pelaajat, mutta se ei vaikuta siihen, millaisia päätöksiä me pelaajat teemme kentällä.

Haastava tehtävä

On haastavaa saada 25 voitonthahtoista pelaajaa viihtymään ja työskentelemään hyvin yhdessä. Eri valmentajat käyttävät erilaisia menetelmiä.

- Jotkut valmentajat pitävät hyviä treenejä ja ovat taktisesti viisaita, mutta heiltä puuttuu kyky luoda hyvä joukkuehenki. Toiset taas voivat olla psykologisesti taitavia johtajia, mutta heidän taktinen ajattelunsa ei ole niin terävää. Kentällä Tim on ollut johtohahmo, ja hänellä on myös ollut erityinen suhde valmentajiinsa. Omalle luovuudelleen on annettava tilaa keskikentällä, mutta valmentajan pelijärjestelmä on aina otettava huomioon. Tim on uransa aikana käynyt läpi kypsyntöprosessin tasapainoillessaan näiden kahden tavoitteen välillä.

- Nuorempana olin melko itsekäs ja halusin pelata omalla tavallani riippumatta siitä, mitä valmentaja sanoi. Minähän tiesin miten jalkapalloa pelataan. Vuosien mittaan olen ymmärtänyt, että jalkapallo on joukkuepeli ja nykyään teen kaikkeni toteuttaakseni valmentajan laatimaa taktiikkaa.

Tim kokee kypsyntönsä muutenkin uransa aikana. Viime vuosina hän on alkanut kiinnostua yhteiskunnallisista asioista. Hän kertoo myös mielellään mielipiteensä julkisesti. Maaliskuussa Tim otti kantaa Instagramissa tasa-arvokampanjassa #heforshe.

Sanomalehti Pohjalaisessa julkaistuissa

kolumneissaan hän on puhunut usein suvaitsevaisuudesta ja avoimuudesta.

– Ennen kun täytin 25 vuotta en tarvinnut mitään muuta elämäni kuin jalkapallon. Mitä vanhemmaksi tulen, sitä tärkeämmältä tuntuu tulla ulos jalkapallokupilasta. Se ei kuitenkaan tarkoita, että olisin kyllästynyt jalkapalloon. Minulla on vielä muutamia pelivuotia jäljellä tällä tasolla, jonka jälkeen tähtään valmentajaksi.

Pelaajana Timillä on ollut monenlaisia valmentajia, joilta hän on omaksunut parhaat opit itselleen.

Suhde Ålandsbankeniin: "Sijoitan rahastoihin ja saan erinomaista henkilökohtaista palvelua Ålandsbankenin konttorissa Vaasassa."

Kultataisto

– Nykyinen valmentajani Jess Thorup on hyvä delegoimaan. On tärkeää, että pelaaja antaa myös avustavien valmentajien nostaa joitakin asioita esiin joukkueen edessä. Valmentajat, jotka puhuvat itse koko ajan, voivat saada pelaajat kyllästymään.

Kuten aikaisempina vuosina, Tanskan liigassa käydään kevään aikana kultataistoon. FC Midtjylland on mitä suurimmassa määrin mukana kamppailussa. Tanskalaisen Superliigan viimeinen kierros pelataan maanantaina 21. toukokuuta. Tim Sparv toivoo voivansa tuolloin käydä hakemassa joukkueensa pokaalin. Kauden jälkeiset tapahtumat ovat vielä avoinna. Timillä on ollut vuoden verran etäsuhde Tšekissä asuvan tyttöystävänsä

Jitka Novackovan kanssa.

- Olemme suunnitelleet muuttavamme yhteen syksyllä, ja olemme kumpikin avoimia eri mahdollisuuksille. Sopimukseni päättyy kesällä ja voin ajatella sekä jääväni tänne, että siirtyväni johonkin toiseen seuraan ja liigaan.

Tulevaisuus riippuu siitä, missä on eniten kysyntää puolustavalle keskikenttäpelaajalle, joka taklaa ensin ja kysyy vasta sitten. Ja jos joukkueessa on muita pohjoismaalaisia, aina parempi.

Artikkeli lehdestä Ålandsbanking 1/2018 (julkaistu 31.05.2018)

Teksti: Johan Svenlin / Kuva: Viktor Fremling